

— innovators in agriculture —

De Grazeway R van Lely is een van de digitale meetsystemen om de beweidingstijd van koeien officieel te registreren. Het vastleggen van deze data heeft ook managementvoordelen, zo beschrijft VeeteeltGRAS in samenwerking met Lely.

Tot op de minuut nauwkeurig weidegang in beeld

Veehouders met een automatisch melksysteem kunnen de beweiding van hun koeien voortaan nauwkeurig vastleggen. Er zijn inmiddels vijf automatische meetsystemen goedgekeurd om weidegang digitaal te borgen. Lely testte afgelopen jaar met succes de Grazeway R.

Twee jaar geleden liet de Duurzame Zuivelketen (DZK) in een pilot onderzoeken of het mogelijk is om weidegang digitaal te registreren. De gangbare werkwijze om weidegang te borgen voldeed niet op elk melkveebedrijf. Robotmelksters en boeren die hun veestapel weiden in koppels op verschillende dagdelen, zijn volgens de DZK niet altijd in staat om te laten zien of er sprake is van voldoende weidegang om in aanmerking te komen voor weidepremie. Met behulp van moderne techniek kan automatisch worden vastgelegd wanneer en hoe lang iedere koe weidt.

Negen marktpartijen meldden zich begin 2016 aan voor de pilot. Onder meer Lely ging ermee aan de slag. Afgelopen jaar werd het eerste model van de

Grazeway R getest op een zestal melkveebedrijven. Op 1 december 2017 kreeg de selectiepoort goedkeuring van Stichting Weidegang. Het meetsysteem is daarmee geschikt voor het digitaal borgen van weidegang.

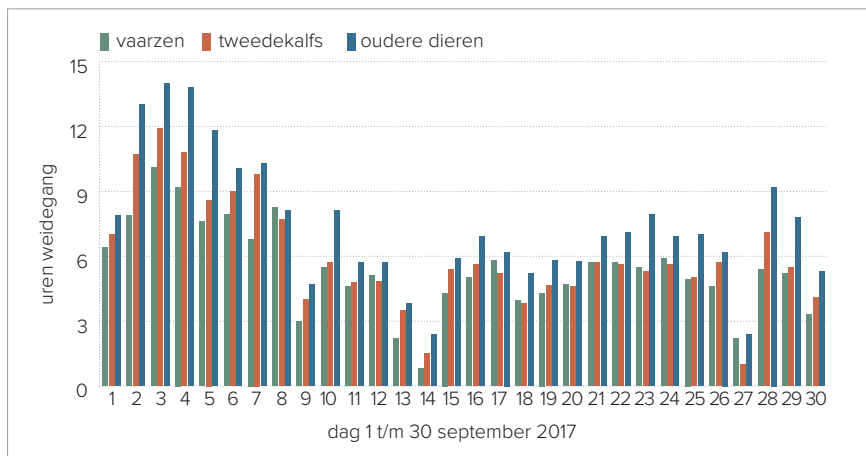
Exacte beweidingstijd per koe

De Grazeway R is een uitbreiding op het huidige systeem. De techniek is geen vervanging van de bestaande weideselectiepoort van Lely. Een koe verlaat de stal via de Grazeway-weideselectiepoort of via de robot. Wanneer ze terugkeert uit het weiland, moet ze via de Grazeway R de stal in. Zowel bij het verlaten van de stal als bij terugkomst detecteert de apparatuur het dier. 'Koeien worden nu strakker gevolgd. We wisten al wel wanneer een koe de stal verlaat, maar nu is de beweidingstijd exact per dier vast te leggen', vertelt Gerrit Meulenaar, specialist farm management support bij Lely Nederland.

Na de herkenning verlaat de koe de Grazeway R via een texaspoortje. 'Je wilt vermijden dat koeien die nog geen toegang hebben tot de weide, via de selectiepoort in de teruglooproute naar buiten gaan. De opstelling van de Grazeway R is belangrijk. Het werkt eigenlijk het mooist als de gangbare Grazeway en de Grazeway R ieder in een andere uitgang staan opgesteld. Dat voorkomt dat koeien de ingang blokkeren', zegt Meulenaar.

De Grazeway R is ontworpen om de koeien één voor één te laten passeren. Meulenaar: 'Idealiter is het met weiden en robotmelken zo dat de koe haar eigen ritme bepaalt. Vrij koevoerkeer betekent in dit geval

Figuur 1 – Praktijkvoorbeeld uren geregistreerde weidegang per dag in september, uitgesplitst naar pariteit

De Grazeway R registreert uit de wei terugkerende koeien, zodat de exacte beweidingduur bekend is

dat koeien hun eigen moment kiezen om naar de stal terug te keren.'

Het systeem zorgt voor de (erkende) registratie voor weidegang om in aanmerking te komen voor de weidepremie. Meulenaar vindt dat de investering daarnaast een meerwaarde biedt voor de bedrijfsvoering. Veehouders krijgen de kans om de beweiding nauwlettend te volgen (figuur 1). 'Hoe reageren koeien op warmte, op verschillende percelen of op het grasaanbod? Er blijkt verschil te zitten tussen vaarzen en oudere dieren. Het kan aanleiding geven om te sturen met de dagelijkse routine en bijvoeding', zegt Meulenaar. Hij noemt het voorbeeld van een A-B-beweidingssysteem. Daarin lok je de koe gedurende de dag met vers gras van weide A via de robot naar weide B. De Grazeway R laat de pieken zien waarop de koeien heen en weer lopen van de stal naar de weide en vice versa. Meulenaar: 'Gaan de koeien te laat naar perceel B? Dan moet de veehouder daar misschien wel meer gras aanbieden.'

Zes uur per dag geen eis

De Grazeway R kan ook gebruikt worden om te controleren of er nog koeien in de wei lopen die je op moet halen. Dankzij het digitaal registreren van de weidegang is exact te zien of alle koeien die naar buiten zijn gegaan, ook weer zijn binnen gekomen.

De nieuwe beweidingspoort werkt in combinatie met A3- en A4-melkrobots en ISO-herkenning. Meulenaar verwacht niet dat boeren met het systeem massaal ontdekken dat ze te weinig uren weiden. 'Sommigen zullen misschien verrast worden, maar de beweiding ligt niet meer vast op 120 dagen of 6 uur. Het criterium voor het ontvangen van weidepremie is 720 uur per jaar met minimaal 120 weidedagen. Maar dat mag ook gehaald worden via een langer weideseizoen met minder uren weidegang per dag.'

Bij automatisch melken is weidegang een continu proces gedurende de dag. Dat maakt het lastig om op het oog vast te stellen of alle koeien weidegang krijgen. 'De digitale borging zorgt ervoor dat de weidepremie op rechtvaardige basis wordt uitgekeerd. De zuivel kan zo borgen dat koeien die 720 uren weidegang ook werkelijk krijgen.' |

Digitaal borgen niet verplicht, wel logisch

Op bedrijven die onbeperkt weiden en conventioneel melken, is weidegang vrij eenvoudig vast te stellen. Dat ligt anders bij veehouders die automatisch melken of veehouders die afwisselend weiden in koppels. Voor deze groepen is de beweiding pas goed te controleren als de veehouders de beweidingduur digitaal kunnen registreren. 'Voor bedrijven

met koppelbeweiding eist de Stichting Weidegang een vorm van digitale borging.' Aan het woord is Kees-Jaap Hin van Stichting Weidegang. 'Op robotbedrijven hangt het ervan af in hoeverre de inspecteur van Qlip de beweiding afdoende controleerbaar acht.' 'Bij twijfel is het aan de veehouder om aan te tonen dat zijn koeien voldoende weiden.

Robotbedrijven zijn dus niet verplicht om te investeren in een automatisch meetsysteem.' Maar volgens Hin is digitaal borgen wel de meest voor de hand liggende wijze om de beweiding controleerbaar te maken voor bedrijven waarbij er twijfel is of die voldoende weiden. Er zijn inmiddels vijf goedgekeurde systemen beschikbaar, zoals de Grazeway R.